

TÁJÉKOZTATÓ A ROKKANTSÁGI ELLÁTÁSRÓL 2020

Ingyenes kiadvány
A füzet megjelenését
a Myeloma Patients Europe támogatta.

JOGI NYILATKOZAT

A MOHA hiteles információk közlésére törekszik, de azok időszerűségével, érvényességével, teljességével kapcsolatban, illetve a tájékoztatásból fakadó esetleges károkért felelősséget nem vállal. Felhívjuk a figyelmét, hogy anyagaink kizárólag tájékoztató és ismeretterjesztő jellegűek, jelen kiadvány nem minősül jogi tanácsadásnak.

A VÉRKÉPZŐSZERVI BETEGSÉG MIATT MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK ELLÁTÁSAI TÁJÉKOZTATÓ A ROKKANTSÁGI ELLÁTÁSRÓL | 2020

Magyar Onkohematológiai Betegekért Alapítvány

Budapest, 2020

Írta:

Dr. Vámosi Anna

jogász

Az anyag lezárva: 2020. november 15.

TARTALOM

Bevezetés	4
A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai	5
A rokkantsági ellátás szabályai	6
A rokkantsági ellátás összege	11
A rokkantsági ellátás igénylésével, folyósításával, felülvizsgálatával kapcsolatos szabályok	14
Mellékletek	19
1. számú melléklet: Minősítési kategóriák	19
2. számú melléklet: Biztosított fogalma	20
3. számú melléklet: Kereső tevékenységek felsorolása	22
4. számú melléklet: Rokkantsági ellátás összege	24

BEVEZETÉS

Amikor a vérképzőszervi beteg szembesül a betegség diagnózisával, és az elfogadáshoz vezető állomásokon – tagadás, harag, alkudozás, depresszió, elfogadás – túljut, felmerül benne a kérdés: milyen hatással lesznek a munkavégzési képességére a kezelések, az esetleges csontvelőátültetés. Aggódással tölti el, miből fog megélni, ha munkaképessége csökken.

Környezetében hallott különféle ellátásokról: rokkantnyugdíj, rokkantsági járadék, rokkantsági ellátás, de nem tudja, milyen ellátásra jogosult és hová forduljon kérelmével. Ezekben a kérdésekben segít eligazodni ez a kiadványunk.

A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK ELLÁTÁSAI

2012. január elsejétől radikálisan megváltozott a nyugdíjkorhatár előtti ellátások rendszere. Megszűntek a korhatár előtti ellátások (amelyek jellemzően a fegyveres testületek tagjait illették), a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék.

A 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról (a továbbiakban: Mmtv.) az alábbi új, egységes ellátásokat vezette be:

REHABILITÁCIÓS ELLÁTÁS: Azon személyek részére, akiknek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható vagy tartós rehabilitációt igényelnek.

ROKKANTSÁGI ELLÁTÁS: A foglalkoztatásra, rehabilitációra nem javasolt személyek részére megállapítható ellátás.

Jelen kiadványunkban a **rokkantsági ellátással** foglalkozunk. A **rehabilitációs ellátás** szabályait a könnyebb áttekinthetőség érdekében külön kiadványban ismertetjük.

Speciális jövedelempótló ellátás a **rokkantsági járadék** és a **kivételes rokkantsági ellátás**.

ROKKANTSÁGI JÁRADÉKRA jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A felnőtt onkohematológiai betegek között szerencsére ritka az ilyen fiatal korban bekövetkező betegség, így ezzel az ellátással ebben a kiadványban részletesen nem foglalkozunk.

A rokkantsági járadék részletszabályait a 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet tartalmazza.

KIVÉTELES ROKKANTSÁGI ELLÁTÁS állapítható meg olyan súlyosan egészségkárosodott emberek részére, akik hosszú ideje tartó betegségük miatt, vagy más méltányolható okból nem tudták megszerezni az ellátáshoz szükséges előzetes biztosítási időt, de rendelkeznek az előírt biztosítási idő legalább felével, leg-

feljebb 50%-os az egészségi állapotuk, keresőtevékenységet nem folytatnak és rendszeres pénzellátásban nem részesülnek. A kivételes rokkantsági ellátást különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén lehet megállapítani, melynek vizsgálatára a rehabilitációs hatóság jogosult. Tekintve, hogy speciális ellátási forma, ennek ismertetése meghaladja jelen tájékoztató kereteit.

A kivételes rokkantsági ellátás részletszabályait az Mmtv. 13/A §, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet tartalmazza.

A ROKKANTSÁGI ELLÁTÁS SZABÁLYAI

A rokkantsági ellátás esetében meg kell határozni a jogosult egészségkárosodásának/maradó egészsége mértékét.

A komplex minősítési rendszer szabályairól a 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet rendelkezik. **A minősítési rendszer keretében az egészségi állapotot vizsgálják. Szervrendszerenként, betegségcsoportonként megállapítják az össz-szervezeti egészségkárosodás százalékos mértékét.**

E rendelet szerint pl. onkohematológiai betegségek esetében a kemoterápia alatt, és utána 1 évig, valamint ha a betegség nincs remisszióban, illetve relapszus (visszaesés) kezelése esetén az egészségkárosodás mértéke legalább 51–80%. Természetesen ezt befolyásolja a betegség típusa, aktuális állapot, kísérő betegségek stb., így ez csak tájékoztató jellegű adat. A hematológiai károsodások százalékos értékeit az 1. számú Melléklet tartalmazza.

Az egészségi állapot százalékos mértékét az össz-szervezeti egészségkárosodás mértékének figyelembevételével kell megállapítani úgy, hogy az egészséges állapotnak minősülő 100% mértékből ki kell vonni az össz-szervezeti egészségkárosodás mértékét.

A minősítés százalékos mértékének értelmezése azért nehéz, mert a 2012. előtti minősítések az egészségkárosodás mértékét állapították meg (pl. 67%-os mértékben csökkent az egészségi állapot), míg **az új minősítés a megmaradó egészségi állapot mértékét állapítja meg.** Példával illusztrálva: ha az egészségkárosodás mértéke 70%, akkor az egészségi állapot mértéke 30%, és ez a 30% fog szerepelni a komplex minősítésről szóló dokumentumban.

Amennyiben a komplex minősítés során megállapításra kerül, hogy a kérelmező egészségi állapotának mértéke 60%-os vagy kisebb mértékű, a megváltozott munkaképességű személyt be kell sorolni a 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet szerinti B1-E kategóriák valamelyikébe. A kategóriába sorolás jogszabályi feltételei laikus számára talán bonyolultak, azonban a rehabilitációs hatóság komplex minősítésről szóló hatósági bizonyítványában szerepel mind az egészségi állapot mértéke, mind a kategóriába sorolás eredménye. A minősítési kategóriákat az 1. számú Melléklet tartalmazza.

Ki jogosult rokkantsági ellátásra?

A jogosultságnak több feltétele van: egyrészt biztosítási jogviszony fennállása meghatározott időtartamon keresztül, másrészt az egészségi állapot mértéke.

Biztosítási jogviszony

A rokkantsági ellátásra jogosult az a – kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött – személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60%-os vagy kisebb mértékű, és aki megfelel az alábbi feltételeknek:

- a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül legalább 1.095 napon át, 10 éven belül legalább 2.555 napon át vagy 15 éven belül legalább 3.650 napon át biztosított volt,
- keresőtevékenységet nem végez,
- rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Milyen időtartamokat lehet beszámítani a jogosultság megállapításához szükséges biztosítási időbe?

- A biztosítás megszűnését követő táppénz, baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, álláskeresési támogatás folyósításának az idejét.
- A rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, egészségkárosodott személyek szociális járadékai és a kivételes rokkantsági ellátás kivételével a megváltozott munkaképességű személyek ellátása folyósításának idejét.
- A nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából kötött megállapodás időtartamát, amennyiben a megállapodást 2011. december 31-ig megkötötték.
- A gyermekek otthongondozási díja és az ápolási díj folyósításának idejét.

Ki minősül biztosítottnak?

Az Mmtv. a biztosított fogalmának meghatározásakor visszautal a társadalombiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. § szerinti „biztosított” fogalmára. A biztosított jogviszonyok felsorolását a 2. számú Melléklet tartalmazza.

Ki jogosult az előzetes biztosításra tekintet nélkül a rokkantsági ellátásra?

Biztosításának tartamára tekintet nélkül jár a rokkantsági ellátás annak,

- aki 35. életévének betöltése előtt megváltozott munkaképességűvé vált, és 35. életévének betöltését megelőzően megkezdett iskolai tanulmányai alatt vagy e tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, és 30 napnál hosszabb megszakítás nélkül biztosított volt, vagy
- aki 2011. december 31-én rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban vagy az egészségkárosodott személyek szociális járadékaiban részesült, vagy az ellátásra jogosultságát megállapították, de annak folyósítása 2011. december 31-én szünetelt.

Mi minősül kereső tevékenységnek?

Az Mmtv. a kereső tevékenység fogalmának meghatározásakor visszautal a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény „kereső tevékenység” fogalmára. A kereső tevékenység meghatározása a 3. számú Mellékletben található.

Mely jövedelem minősül rendszeres pénzellátásnak?

Az Mmtv. szerint „rendszeres pénzellátásnak” a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által meghatározott ellátásokat kell tekinteni. Ezek felsorolását a 3. számú Melléklet tartalmazza.

Egészségi állapot

Az a megváltozott munkaképességű személy jogosult az ellátásra,

- akinek foglalkozási rehabilitációja nem javasolt és akinek az egészségi állapota 51–60% között van és – a rehabilitálhatóság foglalkoztatási szempontú, vagy a rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálata alapján – a rehabilitációja nem javasolt (B2 kategória),
- akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható és a kérelem benyújtásának, vagy a felülvizsgálat időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam a 10 évet nem haladja meg,
- akinek foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, és egészségi állapota 31–50% közötti (C2 kategória), valamint aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,
- aki kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható és egészségi állapota 1–30% közötti (D kategória),
- akinek egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, és egészségi állapota 1-30% közötti (E kategória).

Milyen ellátást igényelhet az a személy, aki a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira nem jogosult?

A lakcíme szerint illetékes járási hivataltól kérheti az aktív korúak ellátására való jogosultságának megállapítását. Ha az egészségi állapota az 50%-ot nem haladja meg és családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a 25.650 forintot, valamint vagyonnal sem rendelkeznek, a járási hivatal foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapít meg.

Kivételes esetben egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást állapíthat meg, amennyiben a jogosult 14 év alatti gyermeket nevel, de sem gyermekgondozási támogatásban, sem gyermekgondozási díjban nem részesül, és a gyermek nem helyezhető el napközbeni ellátást nyújtó intézményben (óvoda, iskola).

A rokkantsági ellátásban részesülő személyek közül ki jogosult természetbeni egészségügyi ellátásra?

A rokkantsági ellátásban részesülő személyek egészségbiztosítási járulékfizetés nélkül, térítésmentesen jogosultak orvosi, vagy kórházi ellátás igénybevételére.

Az a személy, akinek egészségi állapota az 50%-ot nem haladja meg, de a jogsultsági feltételek hiánya miatt az aktív korúak ellátását nem lehet megállapítani, és az orvosi bizottság erre vonatkozó igazolásával rendelkezik, szintén jogosult a természetbeni egészségügyi ellátásra.

Lehet-e a rokkantsági ellátás folyósítása mellett keresőtevékenységet vagy vállalkozói tevékenységet folytatni?

Igen, időbeli korlát nélkül, de jövedelmi korlátozással.

Amennyiben az ellátásban részesülő személy keresőtevékenységből származó jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér (2020-ban 161.000 Ft) 150%-át (2020-ben 241.500 Ft), az ellátás megszüntetésre kerül.

Vállalkozói tevékenység esetében akkor kell megszüntetni az ellátást, ha az ellátásban részesülő személy vállalkozásból származó jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150%-át. Egyéni vagy társas vállalkozó esetén a minimálbér alatt a garantált bérminimumot kell érteni (2020-ban 210.600 Ft, ennek 150%-a 315.900 Ft).

Jogosult-e az alapszabadságon kívül pótszabadságra a munkaviszonyban álló, rokkantsági ellátásban részesülő személy?

A munkavállalónak, ha megváltozott munkaképességű, rokkantsági ellátásra vagy fogyatékosági támogatásra jogosult, vagy vakok személyi járadékára jogosult, az alapszabadságon felül évenként öt munkanap pótszabadság jár.

A ROKKANTSÁGI ELLÁTÁS ÖSSZEGE

Mi alapján állapítják meg a rokkantsági ellátás összegét?

A kérelem benyújtásának napját közvetlenül megelőző naptári évben (referencia-időszak) elért, pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelem napi átlagának 30-szorosa alapján. (Közérthetőbben az előző naptári évben szerzett jövedelem, amelyből egészségbiztosítási járulékot vontak.)

Ha a jogosult a referencia-időszakban nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, a kérelem benyújtásának napját közvetlenül megelőző 180 naptári napi jövedelem napi átlagának 30-szorosa alapján állapítják meg az ellátást.

Ha a jogosult amiatt nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, mert a vizsgált időszakban vagy ennek egy részében táppénzben, baleseti táppénzben részesült, ha az számára kedvezőbb, a táppénzt, baleseti táppénzt megelőző 180 naptári napi jövedelmet kell figyelembe venni.

Mi alapján állapítják meg a rokkantsági ellátás összegét, ha az igénylő a vizsgált időszakban nem rendelkezik jövedelemmel?

Ebben az esetben az ellátást az alapösszeg (2020. január 1-től 104.405 Ft) figyelembevételével állapítják meg. Az ellátásban részesülő ilyen esetben az egészségi állapota szerinti ellátási kategória minimumösszegére jogosult. Az ellátások minimum és maximum összegeit a 4. számú Mellékletben található táblázat tartalmazza.

A rokkantsági ellátás összege inflációkövető-e?

A rokkantsági ellátást a nyugdíjemeléssel megegyező arányban emelni kell. A rokkantsági ellátás összegének emelésére méltányosságból nincs lehetőség.

Az öregségi nyugdíj tekintetében nyugdíjszerző szolgálati időnek minősül-e a rokkantsági ellátás folyósításának időtartama?

A rokkantsági ellátás összegéből nyugdíjjárulékot nem vonnak, ezért a folyósítás időtartama nem minősül nyugdíjszerző szolgálati időnek.

Jogosult-e utazási kedvezményre a rokkantsági ellátásban részesülő személy?

Utazási kedvezményre jogosult, aki

- rokkantsági ellátásban részesül, és 2011. december 31-én I., illetve II. csoportos rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 30%-os vagy kisebb mértékű,
- rokkantsági ellátásban részesül, amennyiben 2011. december 31-ig 57. életévét betöltötte és 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági nyugdíjra vagy rendszeres szociális járadékra volt jogosult.

Mely esetben szüntetik meg a rokkantsági ellátásra való jogosultságot?

Ha az ellátásban részesülő

- kérte,
- más rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve a keresőképtelenségre tekintettel folyósított táppénzt, baleseti táppénzt, gyermekgondozási díjat,
- egészségi állapotában olyan tartós javulás következett be, amely alapján a jogosultsági feltételek már nem állnak fenn,
- keresőtevékenységet folytat és jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150%-át, egyéni vagy társas vállalkozó esetén a garantált bérminimum 150%-át,
- foglalkoztatására a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában került sor,
- az értesítési kötelezettségét neki felróható okból nem teljesíti,
- a felülvizsgálat során neki felróható okból nem működik együtt.

Mely esetben kell visszafizetni a rokkantsági ellátást?

Ha a rokkantsági ellátást azért kellett megszüntetni, mert a megváltozott munkaképességű személyt a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában alkalmazták. Ebben az esetben a megszüntetés időpontját megelőző 12 hónapra – az ennél rövidebb időtartamban fennálló jogosultság esetén a jogosultság valamennyi hónapjára – folyósított ellátás vissza kell fizetni.

Vissza kell fizetni továbbá, ha a rokkantsági ellátás bármely okból megszüntetésre kerül, és jogalap nélküli kifizetés keletkezett. Ha a jogalap nélküli kifizetés a jogosultnak nem volt felróható, azt akkor kell visszafizetni, ha a visszafizetésre

90 napon belül írásban kötelezték. 90 napon túl akkor lehet visszakövetelni a jogalap nélkül igénybe vett ellátást, ha az ellátás felvétele az igénybe vevőnek felróható.

Van-e bejelentési kötelezettsége a rokkantsági ellátásban részesülő személynek?

A rokkantsági ellátásban részesülő 10 napon belül értesíti a rehabilitációs hatóságot, ha

- a jogosultsági feltételeket megalapozó körülményeiben változás következett be,
- az egészségi állapotában tartós javulás vagy rosszabbodás következett be, vagy
- keresőtevékenységet folytat, és a jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150%-át, egyéni vagy társas vállalkozó esetén a garantált bérminimum 150%-át. A bejelentéssel egyidejűleg a jövedelem összegét is igazolni kell.

A ROKKANTSÁGI ELLÁTÁS IGÉNYLÉSÉVEL, FOLYÓSÍTÁSÁVAL, FELÜLVIZSGÁLATÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Hol kell igényelni a rokkantsági ellátást?

Az ellátás megállapítása a rehabilitációs hatóság feladata.

Első fokon eljáró rehabilitációs hatóság, rehabilitációs szakértői szerv és orvosszakértői szerv a megyei kormányhivatal megyeszékhely szerinti járási hivatala, valamint Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatala (a továbbiakban együtt: járási hivatal).

Fellebbezés esetén másodfokon eljáró rehabilitációs hatóságként, rehabilitációs szakértői szervként és orvosszakértői szervként a fővárosi és megyei kormányhivatal jár el.

A kérelmet a járási hivatal honlapján közzétett adatlapon, vagy elektronikus úrlapon lehet benyújtani a lakó vagy tartózkodási hely szerint illetékes megyei kormányhivatal megyeszékhely szerint illetékes járási hivatalánál, (pl. Győr-Moson-Sopron megyében a Győri Járási Hivatalnál) míg budapesti és pest megyei lakosok esetében Budapest Főváros Kormányhivatala III. kerületi Hivatal Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Főosztályánál (1035 Budapest, Váradi utca 15.).

Az eljárás költség- és illetékmentes.

Külföldön élő, tartózkodó kérelmező esetén, vagy ha a vizsgálandó személy nem rendelkezik Magyarországon lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel, a kérelmet a Budapest Főváros Kormányhivatala III. kerületi Hivatal Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Főosztályához kell benyújtani.

Az ellátásra való jogosultságot megállapító, vagy az egészségi állapotra tekintettel hozott elutasító döntés véglegessé válását vagy jogerőre emelkedését követő 12 hónapon belül előterjesztett újabb kérelmet csak akkor kell elbírálni, ha a rendelkezésre álló egészségügyi dokumentáció alapján megállapítható, hogy a kérelmező egészségi állapotában a korábbi döntésben még figyelembe nem vett tartós változás következett be.

Milyen iratokat kell az adatlaphoz mellékelni?

Az adatlaphoz csatolni kell

- a keresőtevékenység megszűnése esetén a megszűnés időpontját igazoló okiratot vagy annak másolatát,
- 35 évesnél fiatalabb kérelmező esetén az iskolai tanulmányok folytatását vagy megszűnésének időpontját igazoló okiratot vagy annak másolatát,
- a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem szereplő jogviszonyok bizonyításához felhasználni kívánt iratot,
- a kérelmező egészségi állapotával kapcsolatos dokumentumokat,
- a közlekedőképesség vizsgálatára vonatkozó kérelem esetén a súlyos mozgáskorlátozott személy közlekedőképességének minősítését elősegítő, rendelkezésre álló orvosi dokumentációt és egyéb iratokat.

A dokumentumok másolatban is csatolhatók.

A kérelmező egészségi állapotával kapcsolatban milyen dokumentumokat kell csatolni?

- A kérelmező egészségi állapotára, gyógykezelésére, rehabilitációjára vonatkozó összefoglaló adatokat tartalmazó, a munkaképesség-változás vagy a súlyos fogyatékoság véleményezése céljából a házi orvos vagy a kezelést végző szakorvos által kiállított beutalót,
- a kérelmező folyamatos gondozását, gyógykezelését és az aktuális állapotát bemutató kezelőorvosi véleményt,
- a fenti iratokban feltüntetett körülményekkel összefüggő további egészségügyi dokumentációt, valamint
- ha a kérelmező foglalkoztatott, a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás orvosának tájékoztatóját az érintett személy munkaköri feladatairól, a munkavégzés körülményeiről, kockázati viszonyairól, valamint arról, hogy egészségi állapota alapján jelenlegi munkakörében továbbfoglalkoztatható-e.

Mikor kerül sor az egészségi állapot megállapítására?

A kérelem benyújtását követően a rehabilitációs hatóság komplex minősítés keretében megvizsgálja a kérelmező egészségi állapotának százalékos mértékét, a rehabilitálhatóságot, és a megváltozott munkaképességű személy rehabilitálhatósága esetén rehabilitációs javaslatot készít.

Hol kerül sor az egészségügyi állapot vizsgálatára?

- Az orvos-szakértői szerv székhelyén.
- Kivételesen, az érintett személy hozzájárulása esetén az illetékes szakértői szervvel szomszédos megyében működő szakértői szerv székhelyén, ha annak székhelyén vagy telephelyén történő megjelenés az érintett személy számára nem jelent aránytalan terhet.
- A kérelmező hozzájárulásával a kérelmező lakóhelyén vagy tartózkodási helyén, feltéve, hogy a háziorvosa indoklással ellátott igazolást ad arról, hogy állapota nem teszi lehetővé a szakértői szerv székhelyén vagy telephelyén való megjelenést. A háziorvosnak az igazoláshoz mellékelnie kell a vizsgálati jogcím szerinti, az igény benyújtásakor fennálló egészségi állapotot igazoló szakorvosi leleteket is.

Mely esetekben mellőzhető a személyes vizsgálat?

A szakértői szerv a személyes vizsgálatot mellőzheti, és a rendelkezésére álló iratok alapján dönt, ha

- a szakértői szerv vagy jogelődje által kiállított, az érintett személy rendelkezésére álló szakvéleményben, szakhatósági állásfoglalásban vagy határozatban foglaltak szerint az érintett személy állapota végleges,
- a szakértői szerv vagy jogelődje által kiállított, az érintett személy rendelkezésére álló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás vagy határozat időbeli hatálya alatt kerül sor az újabb minősítésre, vagy
- az érintett személy állapota a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció, egyéb irat alapján megalapozottan megítélhető.

Mikortól és meddig érvényes a komplex minősítés?

A komplex minősítés időbeli hatálya azon eljárást lezáró érdemi döntést követő naptól kezdődik, amely során a komplex minősítést elvégezték.

A komplex minősítés időbeli hatálya:

- végleges egészségi állapotú, valamint a rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy esetén amennyiben a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül eléri, a megváltozott munkaképességű személy haláláig,
- amennyiben a rehabilitációhoz szükséges időtartamot a törvény értelmében meg kell határozni, a rehabilitációhoz szükséges időtartam végéig,
- amennyiben a rehabilitációhoz szükséges időtartamot a törvény értelmében nem kell meghatározni, és az ügyfél részére rokkantsági ellátás került megállá-

pításra, úgy a döntésben előírt felülvizsgálat alapján indult közigazgatási hatósági eljárást lezáró érdemi döntés keltéig. Amennyiben rokkantsági ellátás nem került megállapításra, vagy ellátás került megállapításra, de az a felülvizsgálat döntésben meghatározott időpontját megelőzően megszüntetésre került, úgy az előírt felülvizsgálat hónapjának utolsó napjáig tart.

Mely szerv folyósítja a megváltozott munkaképességű személyek ellátását?

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak folyósításáról a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság gondoskodik a döntés vele való közlését követő 13 napon belül.

Amennyiben az igénylő a hatóság döntésével nem ért egyet, vagy a kérelmét elutasították, milyen jogorvoslati lehetőségekkel élhet?

A megyeszékhely szerinti járási hivatal, illetőleg a Budapest Főváros Kormányhivatala III. kerületi Hivatal Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Főosztályának a határozata ellen – 15 napon belül – az igénylő személy lakóhelye szerinti Megyei Kormányhivatalhoz benyújtott fellebbezéssel lehet élni.

A másodfokú határozat ellen bírósághoz lehet fordulni. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos ügyekben a keresetlevelet a másodfokon eljáró rehabilitációs hatóságnál kell benyújtani.

A már megállapított ellátások esetén mikor kerül sor az egészségi állapot felülvizsgálatára?

A rehabilitációs hatóság a komplex minősítés során megállapított körülményekre vonatkozóan felülvizsgálatot végez

- az ellátást megállapító döntésben meghatározott időpontban,
- az ellátott kérelmére,
- a rehabilitációs ellátásban részesülő egészségi állapotában történt, a rehabilitációt lehetetlenné tevő tartós rosszabbodás vagy legalább 60 napi egybefüggő keresőképtelen állapot esetén,
- olyan tényről vagy körülményről történő tudomásszerzés esetén, amely valószínűsíti, hogy a korábbi komplex minősítés során megállapított körülmény nem áll fent (rendkívüli felülvizsgálat), vagy
- célzott vizsgálatok elrendelése esetén.

Rokkantsági ellátásban részesülő személy esetén az ellátást megállapító határozatban megjelölt időpontban a felülvizsgálatot nem kell elvégezni, ha

- ▶ a felülvizsgálatra az ellátás megállapításáról szóló vagy a felülvizsgálati eljárás során hozott döntésben meghatározott időpontban, vagy
- ▶ a felülvizsgálati eljárás megindításának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam a 10 évet nem haladja meg.

Amennyiben a felülvizsgálat során a rehabilitációs hatóság megállapítja, hogy a korábban megállapított minősítési kategória eltér a felülvizsgálatot megelőzően megállapított minősítési kategóriától (állapotváltozás), akkor a megváltozott munkaképességű személyek ellátását az új minősítési kategória figyelembevételével – ha a bíróság által elrendelt megismételt eljárás esetén az ítélet másként nem rendelkezik – az erről szóló döntést követő naptól állapítják meg.

A megállapított ellátás összege az állapotjavulás kivételével nem lehet kevesebb a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó ellátás összegénél. Ha a megállapított ellátás összege csökken, azt a döntést követő második hónap első napjától kell a csökkentett összegben folyósítani.

Állapotváltozás esetén a megváltozott munkaképességű személyek ellátása összegének megállapítása során havi átlagjövedelemként a korábban alapul vett havi átlagjövedelemnek az évente bekövetkezett fogyasztói árnövekedés döntés időpontjában érvényes mértékével növelt összegét veszik figyelembe.

Amennyiben a felülvizsgálat során a rehabilitációs hatóság megállapítja, hogy állapotváltozás nem következett be, a korábbi ellátást folyósítják tovább.

A rokkantsági ellátásban részesülő személy halála esetén ki veheti fel a kiutalt, de át nem vett ellátást?

A rokkantsági ellátásban részesülő halála esetén a fel nem vett pénzbeli ellátást a vele közös háztartásban együtt élt házastárs, gyermek, unoka, szülő, nagyszülő és testvér egymást követő sorrendben, ezek hiányában az örökös veheti fel a halál napjától vagy a hagyatéki végzés jogerőssé válása napjától számított 1 éven belül.

Aki a rokkantsági ellátásban részesülő személy halála esetén a kiutalt pénzbeli ellátást jogalap nélkül vette fel, köteles azt visszafizetni.

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

MINŐSÍTÉSI KATEGÓRIÁK

Minősítési kategóriák a 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet alapján

A rehabilitációs hatóság a komplex minősítés során megállapítja, hogy a megváltozott munkaképességű személy

rehabilitálható, ezen belül

- foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható és az egészségi állapota **51–60%** között van (**B1 kategória**),
- tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és az egészségi állapota **31–50%** között van (**C1 kategória**),

rehabilitációja nem javasolt, ezen belül

- egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt és az egészségi állapota **51–60%** között van (**B2 kategória**),
- egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt és az egészségi állapota **31–50%** között van (**C2 kategória**),
- kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható és egészségi állapota **1–30%** között van és orvosszakmai szempontból önellátásra képes (**D kategória**),
- egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes és egészségi állapota **1–30%** között van (**E kategória**).

BIZTOSÍTOTT FOGALMA

Biztosított fogalma a társadalombiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. § szerint

E törvény alapján biztosított:

- ▶ a munkaviszonyban (ide nem értve a saját jogú nyugdíjasnak minősülő személy által létesített Mt. szerinti munkaviszonyt), közalkalmazotti jogviszonyban, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, politikai szolgálati jogviszonyban, biztosí jogviszonyban, ügyészségi szolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban, ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, vendégoktatói ösztöndíjas jogviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban álló személy, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, az Országgyűlési Őrség, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja, a Független Rendészeti Panasztestület tagja, a Magyar Honvédség szerződéses állományú tagja, a katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona, a honvédelmi alkalmazott, az országgyűlési képviselő, a nemzeti-ségi szószóló (a továbbiakban: munkaviszony), tekintet nélkül arra, hogy foglalkoztatása teljes vagy részmunkaidőben történik,
- ▶ a szövetkezet tagja, aki a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik, kivéve az iskolaszövetkezet nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, hallgató tagja – 25. életévének betöltéséig a tanulói, hallgatói jogviszonya szünetelésének időtartama alatt is –, a közérdekű nyugdíjas szövetkezet öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagja, valamint a szociális szövetkezetben tagi munkavégzés keretében munkát végző tag,
- ▶ a tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló,
- ▶ az álláskereső támogatásban részesülő személy,
- ▶ a kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő egyéni vállalkozó,
- ▶ a kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő társas vállalkozó,
- ▶ a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (megbízási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jog-

viszonyban) személyesen munkát végző személy – a külön törvényben meghatározott közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy kivételével – amennyiben az e tevékenységéből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét,

- az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személy, kivéve a saját jogú nyugdíjast,
- a mezőgazdasági őstermelő, ha a reá irányadó nyugdíjkorhatárig hátralévő idő és a már megszerzett szolgálati idő együttesen legalább 20 év, kivéve az őstermelői tevékenységet közös igazolvány alapján folytatató kiskorú személyt és a gazdálkodó család kiskorú tagját, az egyéb jogcímen biztosítottat, és a saját jogú nyugdíjast és az özvegyi nyugdíjban részesülő személyt, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte,
- a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényben meghatározottak szerint a főállású kisadózóként bejelentett személy.
- A fentieken túl munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző személynek kell tekinteni azt is, aki: gazdasági társaság társas vállalkozónak nem minősülő vezető tisztségviselője, alapítvány, egyesület, egyesületek szövetsége, társasház közösség, köztestület, kamara, európai részvénytársaság, egyesülés, európai gazdasági egyesülés, európai területi társulás, vízgazdálkodási társulat, erdőbirtokossági társulat, egyéb állami gazdálkodó szerv, egyes jogi személyek vállalata, közös vállalat, egyéni cég, szövetkezet, lakásszövetkezet, európai szövetkezet, állami vállalat, egyes jogi személyek vállalata, vállalatcsoport, Munkavállalói Résztulajdonosi Program szervezeteinek, önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak, magánnyugdíjpénztárak tisztségviselője, vezető tisztségviselője, vagy e szervezetek felügyelőbizottságának tagja;
- a Kormány törvénnyel létrehozott javaslattevő, véleményező és tanácsadó testületének a tagja, a helyi önkormányzati választásokon választott képviselő és tisztségviselő, társadalmi megbízatású polgármester, feltéve, hogy járulékalapot képező jövedelemnek minősülő tiszteletdíja (díjazása) eléri a minimálbér 30%-át, illetőleg naptári napokra számítva annak 30-ad részét és a munkát Magyarországon vagy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló közösségi rendelet hatálya alá tartozó másik tagállam, vagy Magyarország által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezményben részes másik állam területén végzi.

KERESŐ TEVÉKENYSÉGEK FELSOROLÁSA

Kereső tevékenység fogalma a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény alapján

Kereső tevékenység: minden olyan munkavégzés, amelyért díjazás jár, továbbá kereső tevékenységet folytatónak kell tekinteni azt a személyt is, aki külön törvény szerint egyéni vállalkozónak minősül, valamint aki gazdasági társaság tevékenységében személyes közreműködés vagy mellékszolgáltatás keretében történő munkavégzés útján vesz részt, illetve aki a társaság vezető tisztségviselője vagy a társasági szerződésben közreműködési/munkavégzési kötelezettsége/joga fel van tüntetve.

- Az olyan munkavégzés, amelyért jogszabály alapján tiszteletdíj jár, akkor minősül kereső tevékenységnek, ha a havi tiszteletdíj mértéke a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát meghaladja.
- A mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal folytatott tevékenység akkor minősül kereső tevékenységnek, ha az abból származó bevételt a személyi jövedelemadóról szóló szabályok szerint a jövedelem kiszámításánál figyelembe kell venni. 2019. évben ez a bevételi határ 600.000 Ft.
- Nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló nevelőszülő e törvény alkalmazása szempontjából nem tekinthető keresőtevékenységet folytató személynek, ha nevelőszülői jogviszonya mellett más keresőtevékenységet nem végez.
- Szociális szövetkezet tagja által a szövetkezetben végzett személyes közreműködés akkor minősül keresőtevékenységnek, ha a személyes közreműködés ellenértékéért megszerzett bevétel meghaladja havonta a minimálbér összegét.

A külön törvény alapján végzett közérdekű önkéntes tevékenység nem minősül kereső tevékenységnek.

RENDSZERES PÉNZELLÁTÁS

Pénzbeli ellátások a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerint

- A táppénz, a csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj, az öregségi nyugdíj, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a táncművészeti életjáradék, az átmeneti bányászjáradék, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai, az öregségi járadék, a munkaképtelenségi járadék, az özvegyi járadék, a növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadék, az özvegyi nyugdíj – kivéve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat, továbbá a házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodó személy özvegyi nyugdíját –, a baleseti táppénz, a hozzátartozói baleseti nyugellátás, álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, a bányászok egészségkárosodási járadéka, a rokkantsági járadék, a hadigondozottak és nemzeti gondozottak pénzbeli ellátásai, a gyermekgondozást segítő ellátás, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, a gyermekek otthongondozási díja, az ápolási díj, a tartós ápolást végzők időskori támogatása, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék, a közszolgálati járadék, valamint az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított egyéb azonos típusú ellátás;
- a szociális biztonsági tárgyú nemzetközi egyezménye, továbbá az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított, ezekkel azonos típusú ellátások, ide nem értve a hadigondozottak és nemzeti gondozottak ellátásait, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékot, a gyermekek otthongondozási díját, az ápolási díjat, a Tny. szerinti hozzátartozói nyugellátásokat és a gyermekgondozást segítő ellátást.

4. SZÁMÚ MELLÉKLET

TÁJÉKOZTATÓ A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK ELLÁTÁSAINAK ÖSSZEGÉRŐL 2020. ÉVBEN (2020. január 1-jétől az alapösszeg 104.405 Ft)				
Kategória	A rokkantsági ellátás mértéke	A rokkantsági ellátás minimum összege (ft/fő/hó)	A rokkantsági ellátás maximum összege (ft/fő/hó)	
51–60% közötti egészségi állapot (B2 kategória) Foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a külön jogszabályban meghatározott egyéb körülményei miatt nem foglalkoztatható, foglalkozási rehabilitációja nem javasolt.	Havi átlagjövedelem 40%-a	31.325 Ft (az alapösszeg 30%-a)	46.985 Ft (az alapösszeg 45%-a)	
31–50% közötti egészségi állapot (C2 kategória) Tartós rehabilitációt igényel, azonban a külön jogszabályban meghatározott egyéb körülményei miatt nem foglalkoztatható, foglalkozási rehabilitációja nem javasolt.	Havi átlagjövedelem 60%-a	46.985 Ft (az alapösszeg 45%-a)	156.610 Ft (az alapösszeg 150%-a)	
1–30% közötti egészségi állapot (D kategória) Kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható.	Havi átlagjövedelem 65%-a	52.705 Ft (az alapösszeg 50%-a)	156.610 Ft (az alapösszeg 150%-a)	
1–30% közötti egészségi állapot (E kategória) Önellátási képesség teljes vagy részleges elvesztése esetén.	Havi átlagjövedelem 70%-a	57.425 Ft (az alapösszeg 55%-a)	156.610 Ft (az alapösszeg 150%-a)	

Magyar Onkohematológiai Betegekért Alapítvány

BETEGEDUKÁCIÓ
ÉRZELMI TÁMOGATÁS
ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS

www.onkohemat.hu

www.youtube.com/MOHAtevé

www.facebook.com/onkohemat.hu

Magyar Onkohematológiai Betegekért Alapítvány minden kiadványa, rendezvénye, szolgáltatása térítésmentes az onkohematológiai betegeknek és hozzátartozóiknak.

Kérjük, ha módjában áll, adományával segítse a Magyar Onkohematológiai Betegekért Alapítvány működését!

Bankszámlaszám: Gránit Bank 12100011-10160019